

Forslag til årsplan for Format 7

Kapitel 1

Forløb og varighed	Færdigheds- og vidensmål	Læringsmål	Tegn på læring <i>kan</i> være
Tal Varighed: 4-5 uger <ul style="list-style-type: none"> • Division • Potenser • Talfølger • Pi 	Problembehandling (Fase 1-2) Eleven kan planlægge og gennemføre problemløsningsprocesser/ Eleven har viden om elementer i problemløsningsprocesser Regnestrategier (Fase 1) Eleven kan udføre sammensatte beregninger med rationale tal/ Eleven har viden om regningsarternes hierarki Regnestrategier (Fase 3) Eleven kan udføre beregninger med potenser og rødder/ Eleven har viden om regneregler for potenser og rødder	Læringsmål 1 Jeg skal kunne arbejde selvstændigt med et matematisk problem.	Niveau 1 Jeg påbegynder på baggrund af valgt strategi arbejdet med et matematisk problem. Niveau 2 Jeg skifter til en anden strategi, hvis den valgte strategi ikke er tilstrækkelig. Niveau 3 Jeg fortsætter arbejdet med problemløsning ved at anvende varierende strategier indtil problemet er løst.
		Læringsmål 2 Jeg skal kunne anvende division til problemløsning.	Niveau 1 Jeg angiver med overslag et divisionsstykkets resultat med angivelse af, om det er et positivt eller negativt resultat. Niveau 2

	<p>Tal (Fase 2) Eleven kan anvende potenser og rødder/ Eleven har viden om potenser og rødder</p>		<p>Jeg udregner divisionsstykker med rationale tal. Niveau 3 Jeg finder frem til, hvilke tal, der indgår i en mængde ud fra et bestemt gennemsnit.</p>
	<p>Tal (Fase 3) Eleven kan anvende reelle tal/ Eleven har viden om irrationale tal</p>	<p>Læringsmål 3 Jeg skal kunne omskrive udtryk, som indeholder potenser.</p>	<p>Niveau 1 Jeg omskriver mellem videnskabelige tal og potenser. Niveau 2 Jeg anvender potenser til at beskrive udviklinger, som eksempelvis kædebreve. Niveau 3 Jeg finder regneregler for regneudtryk indeholdende potenser med samme rod.</p>
		<p>Læringsmål 4 Jeg skal kunne undersøge talfølgers udvikling</p>	<p>Niveau 1 Jeg finder frem til næste tal i en talrække ved at finde frem til mønsteret for talrækken. Niveau 2 Jeg undersøger på baggrund af et fundet mønster talfølgers udvikling ved brug af regneark. Niveau 3 Jeg finder frem til den formel, som beskriver et givent tal i talfølgen.</p>
		<p>Læringsmål 5 Jeg skal have kendskab til det</p>	<p>Niveau 1 Jeg beskriver pi ud fra</p>

		irrationelle tal pi.	<p>sammenhængen mellem omkredsen på en cirkel og dennes diameter.</p> <p>Niveau 2</p> <p>Jeg beskriver pi med udgangspunkt i Arkimedes konstruktion af en polygon.</p> <p>Niveau 3</p> <p>Jeg forklarer betydningen af, om man anvender en upræcis eller eksakt værdi af pi til beregning.</p>
--	--	----------------------	--

Kapitel 2

Forløb og varighed	Færdigheds- og vidensmål	Læringsmål	Tegn på læring <i>kan være</i>
<p>Brøker, decimaltal og procent</p> <p>Varighed: 4-5 uger</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brøker • Regneregler for ægte brøker • Uægte brøker og blandede tal • Brøk, decimaltal og procent i hverdagen 	<p>Repræsentation og symbolbehandling (Fase 1-2) Eleven kan argumentere for valg af matematisk repræsentation/ Eleven har viden om styrker og svagheder ved repræsentationer, der udtrykker samme matematiske situation</p> <p>Regnestrategier (Fase 1) Eleven kan udføre</p>	<p>Læringsmål 1</p> <p>Jeg skal kunne anvende hensigtsmæssige repræsentationer til at vise en del af en helhed.</p>	<p>Niveau 1</p> <p>Jeg anvender brøker, decimaltal og procent til at angive en del af en helhed.</p> <p>Niveau 2</p> <p>Jeg bruger geometriske figurer til at illustrere forskellige størrelser på dele af en helhed.</p> <p>Niveau 3</p> <p>Jeg begrundet, om det er hensigtsmæssigt at angive en del</p>

<ul style="list-style-type: none"> Procentregning 	<p>sammensatte beregninger med rationale tal/ Eleven har viden om regningsarternes hierarki</p> <p>Tal (Fase 1) Eleven kan anvende decimaltal, brøk og procent/ Eleven har viden om sammenhængen mellem decimaltal, brøk og procent</p> <p>Formler og algebraiske udtryk (Fase 2) Eleven kan udføre omskrivninger og beregninger med variable/ Eleven har viden om metoder til omskrivninger og beregninger med variable, herunder med digitale værktøjer</p> <p>Formler og algebraiske udtryk (Fase 3) Eleven kan sammenligne algebraiske udtryk/ Eleven har viden om regler for regning med reelle tal</p>		af en helhed med en brøk, decimaltal eller procent i givne situationer.
		<p>Læringsmål 2</p> <p>Jeg skal kunne forbinde brøkdele med andre brøkdele af samme størrelse</p>	<p>Niveau 1</p> <p>Jeg forkorter og forlænger brøker.</p> <p>Niveau 2</p> <p>Jeg placerer brøker i rækkefølge efter størrelse.</p> <p>Niveau 3</p> <p>Jeg finder en brøk mellem to givne brøker.</p>
		<p>Læringsmål 3</p> <p>Jeg skal kunne regne med brøker.</p>	<p>Niveau 1</p> <p>Jeg anvender brøkretneregler for addition, subtraktion og multiplikation af brøker samt multiplikation af brøk med et helt tal.</p> <p>Niveau 2</p> <p>Jeg regner med brøker ud fra geometriske illustrationer og beregner fx $\frac{1}{2} \cdot 12$ ved at tegne brøken $\frac{1}{2} \cdot 12$ gange og dernæst lægge sammen.</p> <p>Niveau 3</p> <p>Jeg forklarer, hvorfor brøkretnereglerne er, som de er.</p>
		<p>Læringsmål 4</p> <p>Jeg skal kunne anvende uægte brøker og blandede tal i beregninger.</p>	<p>Niveau 1</p> <p>Jeg omskriver mellem uægte brøker og blandede tal.</p> <p>Niveau 2</p>

			<p>Jeg forklarer, hvordan man omskriver mellem uægte brøker og blandede tal.</p> <p>Niveau 3</p> <p>Jeg reflekterer over, om det er hensigtsmæssigt at anvende en uægte brøk eller et blandet tal i givne problemløsningsopgaver.</p>
		<p>Læringsmål 5</p> <p>Jeg skal kunne anvende brøker, decimaltal og procent i hverdagssammenhænge</p>	<p>Niveau 1</p> <p>Jeg omskriver mellem brøker, decimaltal og procent.</p> <p>Niveau 2</p> <p>Jeg forklarer indholdet af en vare ud fra en varedeklaration med brug af brøker, decimaltal og procent.</p> <p>Niveau 3</p> <p>Jeg giver eksempler på, hvor man i hverdagssammenhænge anvender brøker, decimaltal og procent til at beskrive en del af en helhed.</p>
		<p>Læringsmål 6</p> <p>Jeg skal kunne udføre beregninger hvor procent indgår.</p>	<p>Niveau 1</p> <p>Jeg beregner en procentdel ud af en helhed i opgaver både med og uden kontekst.</p> <p>Niveau 2</p> <p>Jeg finder frem til helheden, når en given procentdel er kendt i opgaver både med og uden kontekst.</p>

			Niveau 3 Jeg beregner procentvis stigning og procentvis fald.
--	--	--	---

Kapitel 3

Forløb og varighed	Færdigheds- og vidensmål	Læringsmål	Tegn på læring <i>kan være</i>
Algebra Varighed: 4-5 uger <ul style="list-style-type: none"> • Led og faktorer • Reduktion • Den distributive lov • Plusparenteser og minusparenteser • Undersøgelse af algebraiske udtryk • Formler 	Ræsonnement og tankegang (Fase 2) Eleven kan skelne mellem enkelttilfælde og generaliseringer/ Eleven har viden om forskel på generaliserede matematiske resultater og resultater, der gælder i enkelttilfælde Regnestrategier (Fase 1) Eleven kan udføre sammensatte beregninger med rationale tal/ Eleven har viden om regningsarternes hierarki Formler og algebraiske udtryk (Fase 1) Eleven kan beskrive sammenhænge mellem enkle algebraiske udtryk og geometriske repræsentationer/	Læringsmål 1 Jeg skal kunne anvende den kommutative lov i forbindelse med reduktion af algebraiske udtryk.	Niveau 1 Jeg reducerer udtryk, som indeholde led med flere forskellige variable. Niveau 2 Jeg reducerer udtryk, som indeholder mange led, forskellige variable samt indeholder potenser med forskellige eksponenter. Niveau 3 Jeg forklarer betydningen af den kommutative lov
		Læringsmål 2 Jeg skal kunne anvende og fjerne parenteser i algebraiske udtryk ud fra den distributive lov samt regler for ophævelse af parenteser.	Niveau 1 Jeg ophæver plus- og minusparenteser. Niveau 2 Jeg ganger ind i en parentes. Niveau 3

	<p>Eleven har viden om geometriske repræsentationer for algebraiske udtryk</p> <p>Formler og algebraiske udtryk (Fase 2) Eleven kan udføre omskrivninger og beregninger med variable/ Eleven har viden om metoder til omskrivninger og beregninger med variable, herunder med digitale værktøjer</p>		<p>Jeg forklarer betydningen af den distributive lov.</p>
		<p>Læringsmål 3 Jeg skal kunne opstille algebraiske udtryk med og uden brug af regneark ud fra en opgave i en given kontekst.</p>	<p>Niveau 1 Jeg opstiller et algebraisk udtryk med enkelte led ud fra en simpel tekst.</p> <p>Niveau 2 Jeg opstiller et algebraisk udtryk ud fra tekst og videreudvikler dette algebraiske udtryk ud fra ny information.</p> <p>Niveau 3 Jeg opstiller et algebraisk udtryk i regneark med simulering af værdier for de variable.</p>
		<p>Læringsmål 4 Jeg skal kunne finde frem til formler, der beskriver et givent tal i talfølger.</p>	<p>Niveau 1 Jeg prøver mig frem med forskellige bud på direkte formler for talfølger, og kvalificerer de efterfølgende bud.</p> <p>Niveau 2 Jeg anvender figurnummeret til at angive en direkte formel og kontrollerer mit bud for at kunne anvende dette til at generalisere.</p> <p>Niveau 3 Jeg anvender regression til at finde den direkte formel.</p>

Kapitel 4

Forløb og varighed	Færdigheds- og vidensmål	Læringsmål	Tegn på læring <i>kan være</i>
Funktioner Varighed: 4-5 uger <ul style="list-style-type: none"> • Lineære sammenhænge • Forskrifter og grafer • Den rette linjes ligning • Skæringspunkter • Manipulation af grafer 	Repræsentation og symbolbehandling (Fase 1-2) Eleven kan argumentere for valg af matematisk repræsentation/ Eleven har viden om styrker og svagheder ved repræsentationer, der udtrykker samme matematiske situation Modellering (Fase 2) Eleven kan gennemføre modelleringsprocesser, herunder med inddragelse af digital simulering/ Eleven har viden om elementer i modelleringsprocesser og digitale værktøjer, der kan understøtte simulering Funktioner (Fase 1) Eleven kan anvende lineære funktioner til at beskrive sammenhænge og forandringer/ Eleven har viden om repræsentationer for lineære funktioner	Læringsmål 1 Jeg skal kunne veksle mellem forskellige repræsentationsformer for lineære funktioner.	Niveau 1 Jeg omskriver en tabel til en graf. Niveau 2 Jeg omskriver en tekst til en tabel. Niveau 3 Jeg omskriver en tekst til graf ved at anvende en tabel undervejs.
		Læringsmål 2 Jeg skal kunne analysere lineære sammenhænge.	Niveau 1 Jeg forklarer, hvilken betydning koefficientens har for grafens udseende, inden denne tegnes. Niveau 2 Jeg opstiller funktionsudtryk for lineære sammenhænge, som er beskrevet ud fra tekst. Niveau 3 Jeg beskriver betydningen af koefficienten a og konstanten b i lineære funktionsudtryk.
		Læringsmål 3 Jeg skal kunne opstille modeller for lineære sammenhænge og	Niveau 1 Jeg konstruerer ligningssystemer grafisk i samme

	<p>Ligninger (Fase 3) Eleven kan opstille og løse enkle ligningssystemer/ Eleven har viden om grafisk løsning af enkle ligningssystemer</p>	vælge den mest hensigtsmæssige model.	koordinatsystem. Niveau 2 Jeg anvender grafers skæringspunkter til at vælge den hensigtsmæssige model. Niveau 3 Jeg forudsiger, hvilken model, der er mest hensigtsmæssig over tid inden det endeligt bestemmes ved aflæsning af skæringspunkt.
		Læringsmål 4 Jeg skal kunne manipulere med grafer for at få et særligt budskab frem.	Niveau 1 Jeg beskriver forskelle og ligheder ved to grafer, som viser samme udvikling. Niveau 2 Jeg konstruerer grafer og ændrer efterfølgende på aksernes indstilling for at repræsentationen passer til et bestemt budskab. Niveau 3 Jeg konstruerer grafer ud fra et givent budskab.

Kapitel 5

Forløb og varighed	Færdigheds- og vidensmål	Læringsmål	Tegn på læring <i>kan</i> være
Ligninger og uligheder Varighed: 4-5 uger <ul style="list-style-type: none"> • Regler for løsning af ligninger og uligheder • Ligningsløsning • Ligninger og uligheder med to ubekendte • Anvendelse 	Modellering (Fase 2) Eleven kan gennemføre modelleringsprocesser, herunder med inddragelse af digital simulering/ Eleven har viden om elementer i modelleringsprocesser og digitale værktøjer, der kan understøtte simulering Hjælpemidler (Fase 1-3) Eleven kan vælge og vurdere hjælpemidler til samme matematiske situation/ Eleven har viden om muligheder og begrænsninger ved forskellige hjælpemidler Ligninger (Fase 1) Eleven kan udvikle metoder til løsninger af ligninger/ Eleven har viden om strategier til løsning af ligninger Ligninger (Fase 2) Eleven kan opstille og løse ligninger og enkle uligheder/ Eleven har viden om ligningsløsning med og uden	Læringsmål 1 Jeg skal kunne løse ligninger ved brug af forskellige metoder.	Niveau 1 Jeg anvender CAS til at løse ligninger. Niveau 2 Jeg løser ligninger ud fra angivne regneregler. Niveau 3 Jeg vurderer, hvilken metode der er hensigtsmæssig at anvende til løsning af en given ligning.
		Læringsmål 2 Jeg skal kunne løse uligheder ved brug af forskellige metoder.	Niveau 1 Jeg løser en ulighed ved at gætte på løsninger og kvalificere de følgende gæt. Niveau 2 Jeg løser en ulighed ved brug af CAS. Niveau 3 Jeg løser en ulighed ud fra angivne regneregler.
		Læringsmål 3 Jeg skal kunne finde løsningen på, hvornår to ligninger er lig hinanden.	Niveau 1 Jeg finder frem til løsning på, hvornår to ligninger er lig med hinanden ved at indtegne disse ligninger grafisk og aflæse

	<p>digitale værktøjer</p> <p>Ligninger (Fase 3) Eleven kan opstille og løse enkle ligningssystemer/ Eleven har viden om grafisk løsning af enkle ligningssystemer</p> <p>Formler og algebraiske udtryk (Fase 1) Eleven kan beskrive sammenhænge mellem enkle algebraiske udtryk og geometriske repræsentationer/ Eleven har viden om geometriske repræsentationer for algebraiske udtryk</p>		<p>skæringspunktet.</p> <p>Niveau 2 Jeg finder frem til løsning på, hvornår to ligninger er lig hinanden ved at konstruere et kombinationsdiagram.</p> <p>Niveau 3 Jeg finder frem til løsning på, hvornår to ligninger er lig hinanden ved at anvende CAS.</p>
		<p>Læringsmål 4 Jeg skal kunne gennemføre en matematisk modellering som indeholder ligninger eller uligheder under vejledning i modelleringsfaserne.</p>	<p>Niveau 1 Jeg opstiller en matematisk model i form af en ligning eller ulighed ud fra en given tekst.</p> <p>Niveau 2 Jeg fortolker den fremkomne matematiske model i form af ligning eller ulighed ud fra den angivne kontekst.</p> <p>Niveau 3 Jeg vurderer den matematiske model i form af ligning eller ulighed.</p>

Kapitel 6

Forløb og varighed	Færdigheds- og vidensmål	Læringsmål	Tegn på læring <i>kan</i> være
Geometri Varighed: 4-5 uger <ul style="list-style-type: none"> • Geometriske begreber • Vinkler • Modeller • Kongruens og lighedannedhed • Cirkler • Flytninger • Areal 	Repræsentation og symbolbehandling (Fase 1-2) Eleven kan argumentere for valg af matematisk repræsentation/ Eleven har viden om styrker og svagheder ved repræsentationer, der udtrykker samme matematiske situation Ræsonnement og tankegang (Fase 3) Eleven kan udvikle og vurdere matematiske ræsonnementer, herunder med inddragelse af digitale værktøjer/ Eleven har viden om enkle matematiske beviser Placering og flytninger (Fase 1) Eleven kan analysere mønstre og symmetrier i omverdenen/ Eleven har viden om kategorisering af geometriske mønstre og symmetrier Geometriske egenskaber og sammenhænge (Fase 1)	Læringsmål 1 Jeg skal kunne anvende forskellige tegnemåder som repræsentationer for en geometrisk model.	Niveau 1 Jeg konstruerer skitser ud fra en skriftlig beskrivelse af et objekt. Niveau 2 Jeg konstruerer modeller i et bestemt målestoksforhold ud fra en skriftlig beskrivelse eller en skitse. Niveau 3 Jeg diskuterer fordele og ulemper ved forskellige tegnemåder, der kan anvendes til at repræsentere et bestemt objekt.
		Læringsmål 2 Jeg skal kunne udvikle ræsonnementer vedrørende vinkler.	Niveau 1 Jeg forklarer, hvad der menes med en supplementsvinkel og en nabovinkel. Niveau 2 Jeg formulerer ved undersøgelse en regel for sammenhængen mellem periferi- og centervinklen i en cirkel. Niveau 3 Jeg formulerer ved undersøgelse en regel for sammenhængen

	<p>Eleven kan undersøge sammenhænge mellem længdeforhold, arealforhold og rumfangsforhold/ Eleven har viden om ligedannethed og størrelsesforhold</p> <p>Geometrisk tegning (Fase 1) Eleven kan undersøge todimensionelle gengivelser af objekter i omverdenen/ Eleven har viden om muligheder og begrænsninger i tegneformer til gengivelse af rumlighed</p> <p>Formler og algebraiske udtryk (Fase 1) Eleven kan beskrive sammenhænge mellem enkle algebraiske udtryk og geometriske repræsentationer/ Eleven har viden om geometriske repræsentationer for algebraiske udtryk</p>	<p></p> <p>Læringsmål 3 Jeg skal kunne udvikle ræsonnementer vedrørende figurers areal.</p> <p>Læringsmål 4 Jeg skal kunne arbejde med mønstre ved brug af flytninger.</p>	<p>mellem antallet af trekanter, som en polygon kan inddeles i, og polygonens vinkelsum.</p> <p>Niveau 1 Jeg finder ved at klippe i et parallelogram frem til dennes formel.</p> <p>Niveau 2 Jeg finder frem til parallelogrammets formel ved brug af algebraiske udtryk.</p> <p>Niveau 3 Jeg finder frem til formlen for arealet af en trapez.</p> <p>Niveau 1 Jeg laver ved brug af GeoGebra spejlinger, drejninger og parallelforskydninger.</p> <p>Niveau 2 Jeg konstruerer mønstre ved brug af spejlinger, drejninger og parallelforskydninger.</p> <p>Niveau 3 Jeg analyserer mønstre med udgangspunkt i spejlinger, drejninger og parallelforskydninger.</p>
--	--	--	---

Kapitel 7

Forløb og varighed	Færdigheds- og vidensmål	Læringsmål	Tegn på læring <i>kan</i> være
Trekanter Varighed: 4-5 uger <ul style="list-style-type: none"> • Trekanter • Linjer i trekanter • Pythagoras • Areal • Lignedannede trekanter • Triangulering 	Ræsonnement og tankegang (Fase 1) Eleven kan skelne mellem hypoteser, definitioner og sætninger/ Eleven har viden om hypoteser, definitioner og sætninger Ræsonnement og tankegang (Fase 2) Eleven kan skelne mellem enkelttilfælde og generaliseringer/ Eleven har viden om forskel på generaliserede matematiske resultater og resultater, der gælder i enkelttilfælde Hjælpe midler (Fase 1-3) Eleven kan vælge og vurdere hjælpemidler til samme matematiske situation/ Eleven har viden om muligheder og begrænsninger ved forskellige hjælpemidler Geometriske egenskaber og sammenhænge (Fase 1) Eleven kan undersøge sammenhænge mellem	Læringsmål 1 Jeg skal kunne anvende Pythagoras' læresætning.	Niveau 1 Jeg beregner en ukendt side i en retvinklet trekant ved at anvende Pythagoras' læresætning Niveau 2 Jeg anvender Pythagoras' læresætning i hverdagsammenhænge. Niveau 3 Jeg forklarer, hvad Pythagoras' læresætning betyder ud fra kvadraters areal.
		Læringsmål 2 Jeg skal kunne anvende et dynamisk geometriprogram til undersøgelse af geometriske sammenhænge.	Niveau 1 Jeg konstruerer dynamiske trekanter i GeoGebra, så disse kan undersøges ved at trække i punkterne. Niveau 2 Jeg konstruerer linjer i trekanter ud fra de angivne værktøjer i programmet, således at disse beholder deres egenskaber ved manipulation af figuren. Niveau 3 Jeg formulerer regler for

	<p>længdeforhold, arealforhold og rumfangsforhold/ Eleven har viden om lighedannedhed og størrelsesforhold</p>		<p>sammenhængen mellem bestemte linjer og den omskrevne og indskrevne cirkel.</p>
	<p>Geometriske egenskaber og sammenhænge (Fase 2) Eleven kan undersøge egenskaber ved linjer knyttet til polygoner og cirkler, herunder med digitale værktøjer/ Eleven har viden om linjer knyttet til polygoner og cirkler</p>	<p>Læringsmål 3 Jeg skal kunne beregne trekanters areal.</p>	<p>Niveau 1 Jeg beregner areal af trekanter ud fra en højde, der ligger inden i trekanten. Niveau 2 Jeg beregner areal af trekanter ud fra alle de tre højder i en trekant. Niveau 3 Jeg forklarer, hvorfor formlen for en trekants areal gælder.</p>
	<p>Geometriske egenskaber og sammenhænge (Fase 3) Eleven kan forklare sammenhænge mellem sidelængder og vinkler i retvinklede trekanter/ Eleven har viden om den pythagoræiske læresætning og trigonometri</p>	<p>Læringsmål 4 Jeg skal kunne anvende triangulering.</p>	<p>Niveau 1 Jeg opdeler polygoner i trekanter. Niveau 2 Jeg anvender triangulering til at bestemme en irregulær polygones areal. Niveau 3 Jeg forklarer formålet med triangulering ved at omdanne en rumlig figur til en todimensionel samt anvende metoden til at beregne areal.</p>
		<p>Læringsmål 5 Jeg skal kunne forklare betydningen af lighedannedhed.</p>	<p>Niveau 1 Jeg konstruerer en ny trekant ud fra en given trekant samt et målestoksforhold.</p>

			<p>Niveau 2</p> <p>Jeg bestemmer, om to trekanter er lignedannede ud fra beregning af forhold mellem siderne eller ud fra vinkelstørrelserne.</p> <p>Niveau 3</p> <p>Jeg forklarer, hvad det betyder, at to figurer er lignedannede.</p>
--	--	--	--

Kapitel 8

Forløb og varighed	Færdigheds- og vidensmål	Læringsmål	Tegn på læring <i>kan være</i>
<p>Måling</p> <p>Varighed: 3-4 uger</p> <ul style="list-style-type: none"> Længde Areal Rumfang og massefylde Tid og hastighed 	<p>Kommunikation (Fase 1) Eleven kan kommunikere mundtligt og skriftligt med og om matematik/ Eleven har viden om fagord og begreber samt enkelt matematisk symbolsprog</p> <p>Måling (Fase 1) Eleven kan omskrive mellem måleenheder/ Eleven har viden om sammenhænge i enhedssystemet</p> <p>Måling (Fase 2) Eleven kan bestemme mål i</p>	<p>Læringsmål 1</p> <p>Jeg skal kunne anvende forskellige længdemål.</p>	<p>Niveau 1</p> <p>Jeg anvender en lineal og et målebånd til at angive længdemål i metersystemet.</p> <p>Niveau 2</p> <p>Jeg anvender egne kropsmål som enhed til at beregne længder.</p> <p>Niveau 3</p> <p>Jeg måler genstande i gamle længdemål som alen, fod og tomme og omskrive disse til metersystemet.</p>
		<p>Læringsmål 2</p> <p>Jeg skal kunne beregne</p>	<p>Niveau 1</p> <p>Jeg finder kroppens areal ud fra</p>

	<p>figurer ved hjælp af formler og digitale værktøjer/ Eleven har viden om formler og digitale værktøjer, der kan anvendes ved bestemmelse af omkreds, areal og rumfang af figurer</p> <p>Måling (Fase 3) Eleven kan bestemme afstande med beregning/ Eleven har viden om metoder til afstandsbestemmelse</p>	<p>menneskekroppens areal ud fra forskellige metoder.</p>	<p>praktiske forsøg. Niveau 2 Jeg finder kroppens areal ud fra angivne formler. Niveau 3 Jeg beregner forbrændingsgrad ud fra formel for kroppens areal og beregning af procentdele.</p>
		<p>Læringsmål 3 Jeg skal kunne beregne rumfang og massefylde af figurer.</p>	<p>Niveau 1 Jeg beregner rumfanget af en cylinder, et prisme, en kegle og en pyramide. Niveau 2 Jeg beregner massefylde af en given figur lavet af et givent stof. Niveau 3 Jeg beregner enten massefylde, vægt eller rumfang ud fra formlen for massefylde.</p>
		<p>Læringsmål 4 Jeg skal kunne beregne tid og gennemsnitsfart.</p>	<p>Niveau 1 Jeg aflæser køreplaner med henblik på at finde frem til en rejses tid. Niveau 2 Jeg beregner gennemsnitsfart. Niveau 3 Jeg omregner sømil, knob og miles per hour til metersystemets gennemsnitsfart.</p>

		<p>Læringsmål 5 Jeg skal kunne anvende forskellige måleenheder i kommunikationen af matematik.</p>	<p>Niveau 1 Jeg anvender måleenheder fra metersystemet i kommunikationen af forskellige typer af mål.</p> <p>Niveau 2 Jeg anvender gamle og udenlandske måleenheder i kommunikationen af forskellige typer af mål.</p> <p>Niveau 3 Jeg omregner mellem forskellige måleenheder så den mest hensigtsmæssige måleenhed til en given målgruppe tilpasses.</p>
--	--	---	---

Kapitel 9

Forløb og varighed	Færdigheds- og vidensmål	Læringsmål	Tegn på læring <i>kan være</i>
<p>Statistik og sandsynlighed</p> <p>Varighed: 4-5 uger</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deskriptorer • Medianer • Tabeller og diagrammer • Statistisk sandsynlighed • Kombinatorisk sandsynlighed 	<p>Kommunikation (Fase 1) Eleven kan kommunikere mundtligt og skriftligt med og om matematik/ Eleven har viden om fagord og begreber samt enkelt matematisk symbolsprog</p> <p>Kommunikation (Fase 2) Eleven kan kritisk søge</p>	<p>Læringsmål 1</p> <p>Jeg skal kunne anvende forskellige deskriptorer til at beskrive datasæt.</p>	<p>Niveau 1 Jeg forklarer betydningen af deskriptorerne: mindsteværdi, størsteværdi, variationsbredde, typetal, gennemsnit og median</p> <p>Niveau 2 Jeg finder ud fra et givent datasæt deskriptorerne: mindsteværdi, størsteværdi,</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Chancetræer 	<p>matematisk information, herunder med digitale medier/ Eleven har viden om informationsøgning og vurdering af kilder</p>		<p>variationsbredde, typetal, gennemsnit og median.</p> <p>Niveau 3</p> <p>Jeg beskriver ved udarbejdelse af egen undersøgelse data ud fra relevante deskriptorer.</p>
	<p>Statistik (Fase 1) Eleven kan vælge relevante deskriptorer og diagrammer til analyse af datasæt/ Eleven har viden om statistiske deskriptorer, diagrammer og digitale værktøjer, der kan behandle store datamængder</p> <p>Statistik (Fase 2) Eleven kan undersøge sammenhænge i omverdenen med datasæt/ Eleven har viden om metoder til undersøgelse af sammenhænge mellem datasæt, herunder med digitale værktøjer</p>	<p>Læringsmål 2</p> <p>Jeg skal kunne konstruere forskellige slags diagrammer ud fra hyppighedstabeller.</p>	<p>Niveau 1</p> <p>Jeg opstiller en hyppighedstabel, hvor der indgår hyppighed og frekvens.</p> <p>Niveau 2</p> <p>Jeg konstruerer ud fra en hyppighedstabel cirkeldiagram og pindediagram.</p> <p>Niveau 3</p> <p>Jeg vurderer, hvilket diagram, der gengiver det ønskede udtryk ud fra den givne hyppighedstabel.</p>
	<p>Statistik (Fase 3) Eleven kan kritisk vurdere statistiske undersøgelser og præsentationer af data/ Eleven har viden om stikprøveundersøgelser og virkemidler i præsentation af data</p> <p>Sandsynlighed (Fase 1)</p>	<p>Læringsmål 3</p> <p>Jeg skal kunne manipulere med diagrammer for at få et særligt budskab frem.</p>	<p>Niveau 1</p> <p>Jeg beskriver forskelle og ligheder ved to diagrammer, som viser samme udvikling.</p> <p>Niveau 2</p> <p>Jeg konstruerer pindediagrammer og ændrer efterfølgende på aksernes indstilling for at repræsentationen passer til et bestemt budskab.</p> <p>Niveau 3</p>

	<p>Eleven kan anvende udfaldsrum og tælle måder til at forbinde enkle sandsynligheder med tal/ Eleven har viden om udfaldsrum og tælle måder</p> <p>Sandsynlighed (Fase 2) Eleven kan beregne sammensatte sandsynligheder/ Eleven har viden om sandsynlighedsmodeller og sandsynlighedsberegninger</p> <p>Sandsynlighed (Fase 3) Eleven kan anvende sandsynlighedsregning/ Eleven har viden om statistisk og teoretisk sandsynlighed</p>		Jeg konstruerer diagrammer ud fra et givent budskab.
		<p>Læringsmål 4 Jeg skal kunne anvende statistisk og kombinatorisk sandsynlighed.</p>	<p>Niveau 1 Jeg beregner kombinatoriske sandsynligheder for jævne sandsynlighedsfordelinger.</p> <p>Niveau 2 Jeg beregner statistiske sandsynligheder ved at gennemføre stikprøveudtag</p> <p>Niveau 3 Jeg forklarer forskellen på statistisk og kombinatorisk sandsynlighed.</p>
		<p>Læringsmål 5 Jeg skal kunne beregne ujævne sandsynligheder.</p>	<p>Niveau 1 Jeg opstiller et tælletræ med antal kombinationer for en given hændelse.</p> <p>Niveau 2 Jeg opstiller et chancetræ med givne sandsynligheder for hvert udfald undervejs.</p> <p>Niveau 3 Jeg beregner ujævne sandsynligheder ud fra chancetræer.</p>

Kapitel 10

Forløb og varighed	Færdigheds- og vidensmål	Læringsmål	Tegn på læring <i>kan</i> være
Skitur til Østrig Varighed: 4-5 uger <ul style="list-style-type: none"> Budget og opsparing Klubfest Opsparing til skituren Penge 	Problembehandling (Fase 1) Eleven kan planlægge og gennemføre problemløsningsprocesser/ Eleven har viden om elementer i problemløsningsprocesser Modellering (Fase 1) Eleven kan afgrænse problemstillinger fra omverdenen i forbindelse med opstilling af en matematisk model/ Eleven har viden om strukturering og afgrænsning af problemstillinger fra omverdenen Modellering (Fase 2) Eleven kan gennemføre modelleringsprocesser, herunder med inddragelse af digital simulering/ Eleven har viden om elementer i modelleringsprocesser og digitale værktøjer, der kan understøtte simulering Tal (Fase 1)	Læringsmål 1 Jeg skal kunne løse problemløsningsopgaver, som omhandler økonomi.	Niveau 1 Jeg forklarer betydningen af begreberne: indtægter, udgifter, budget, regnskab, opsparing og poster. Niveau 2 Jeg påbegynder en problemløsningsopgave om økonomi ud fra en valgt strategi. Niveau 3 Jeg skifter strategi undervejs i problemløsningen, hvis det er nødvendigt.
		Læringsmål 2 Jeg skal kunne gennemføre en modelleringsproces.	Niveau 1 Jeg gennemfører delelementer af modelleringsprocessen ved at følge anvisninger. Niveau 2 Jeg ændrer på modellen ud fra statistiske undersøgelser, som laves undervejs i processen. Niveau 3 Jeg planlægger og gennemfører egen modelleringsproces.
		Læringsmål 3	Niveau 1

	<p>Eleven kan anvende decimaltal, brøk og procent/ Eleven har viden om sammenhængen mellem decimaltal, brøk og procent</p> <p>Funktioner (Fase 1) Eleven kan anvende lineære funktioner til at beskrive sammenhænge og forandringer/ Eleven har viden om repræsentationer for lineære funktioner</p>	<p>Jeg skal kunne anvende regneark som simuleringsværktøj til at opstille en model.</p>	<p>Jeg udfylder et forprogrammeret regneark og anvender det til simulering.</p> <p>Niveau 2</p> <p>Jeg opstiller med støtte fra tidligere programmeret regneark selv et regneark, som kan anvendes til simulering, samt ændrer i dette regneark, når forudsætninger ændres.</p> <p>Niveau 3</p> <p>Jeg laver uden støtte et regneark, der kan anvendes til simulering og ændrer i dette regneark, når forudsætninger ændres.</p>
		<p>Læringsmål 4 Jeg skal kunne omregne mellem forskellig valuta.</p>	<p>Niveau 1</p> <p>Jeg forklarer, hvad kursen på en valuta betyder.</p> <p>Niveau 2</p> <p>Jeg omregner valuta ud fra grafiske aflæsninger eller en elektronisk valuta-omregner.</p> <p>Niveau 3</p> <p>Jeg omregner valuta ud fra kurser.</p>